

محتوای ویژه‌ی کتاب

- پاسخ به همه سؤال‌های کتاب درسی
- بیان مفاهیم و اهداف درس
- موارد مهم و سؤالات امتحانی
- سبب آموزشی، توصیه به اولیا
- ارزشیابی مستمر با پاسخ

هدیه‌های آسمان

توصیه به اولیا:

اولیای گرامی، درس هدیه‌های آسمان در پایه‌ی دوم براساس چند هدف کلی شکل گرفته است که عبارتند از «خداشناسی»، پیامبری (نبوت)، آشنایی با امامان (امامت) آشنایی با اخلاق، احکام و آداب و مراسم اسلامی». شما عزیزان می‌توانید فرزندان خود را تشویق کنید تا خلاقیت‌ها و استعداد‌های خود را به کار گیرند و با مشارکت در گفت‌گوها و کارهای گروهی از این درس لذت ببرند.

درس هدیه‌های خدا

مباحث و اهداف درس:

آشنایی دانش‌آموزان با خداوند مهربان و نعمت‌های او که بهترین هدیه برای انسان‌ها است. در این درس که مقدمه‌ای برای درس بعد محسوب می‌شود، آشنایی اولیه و مختصری با نعمت‌های خداوند و تشکر از او به دانش‌آموزان آموزش داده می‌شود.

فکر می‌کنم

خدای مهربان چه نعمت‌های دیگری به من داده است؟ دست، پا، عقل، زبان، خواهر، برادر، آسمان و ...

دوست دارم

از خدایی که این همه نعمت و هدیه به من داده است، تشکر کنم و بگویم ... خدای مهربان، با استفاده از دست و نعمت‌های قدر آن‌ها را می‌دانم و با خواندن نماز، قرآن و عمل به دستورهای تو و فرستاده‌هایت از تو تشکر می‌کنم.

گفت و گو کنیم

درباره‌ی فایده‌های خورشید با هم گفت و گو کنیم. اگر خورشید نبود، چه می‌شد؟ همه جا یخ می‌زد، هیچ گیاهی روی کره زمین رشد نمی‌کرد و تمام حیوانات و موجودات زنده از بین می‌رفتند و هیچ نشانه‌ای از زندگی روی کره‌ی زمین باقی نمی‌ماند.

با دوستان خود نمایشی را اجرا کنید که نشان دهد اگر یک روز آب خانه یا مدرسه قطع شود، چه مشکلاتی پیدا می‌کنیم؟
دانش آموزان عزیز می‌توانید این نمایش را در کلاس خود اجرا کنید:

علی: اجازه ما می‌شود بروم آب بخورم؟

معلم: اشکالی ندارد اما آب مدرسه قطع شده است و احتمالاً تا یک ساعت دیگر وصل نخواهد شد.

علی: چه قدر بد! اما من خیلی تشنه هستم.

معلم: درست است که این موضوع اتفاق خیلی بدی است اما باعث می‌شود تا قدر نعمت‌های خداوند را بیش‌تر بدانیم، از خدای مهربان به‌خاطر آن‌ها تشکر کنیم و هیچ‌گاه آن‌ها را اسراف نکنیم.

علی: حق با شماست، من که قول می‌دهم از این به بعد از نعمت‌های خداوند درست استفاده کنم.

معلم: آفرین پسر خوب، حالا اگر بخواهی می‌توانی پیش مدیر بروی، شاید کمی آب در یخچال مدرسه داشته باشیم.

هدیه‌های زیبای خدا را در این عکس پیدا کن و نام آن‌ها را بنویس.

کوه
درخت
اب
ایر

پرنندگان چه می‌گویند؟

ما بهیم واحداف درس:

آشنایی بیش‌تر دانش آموزان با مفهوم قدرشناسی و تشکر از نعمت‌های خدا. در این درس به دانش آموزان آموزش داده می‌شود که
همی موجودات زنده، خدا را شکر می‌کنند و ما انسان‌ها هم با خواندن نماز شکرگزار خداوند هستیم.

فکر می‌کنم

وقتی که گنجشک‌ها می‌توانند با خدا حرف بزنند، من هم می‌توانم با خدا حرف بزنم و بگویم...
خدای مهربان تو به من چشم دادی تا ببینم، پا دادی تا راه بروم، عقل دادی تا فکر کنم. خدای خوبم از تو به‌خاطر همه‌ی مهربانی‌هایت ممنونم و با استفاده‌ی درست از نعمت‌هایت از تو تشکر می‌کنم.

دوست دارم

وقتی پدر یا مادرم نماز می‌خوانند، من هم ... وضو بگیرم و مانند آن‌ها نماز بخوانم و با خدا حرف بزنم.

گفت و گو کنیم

۱- وقتی می‌خواهیم با خدا سخن بگوییم، چه می‌کنیم؟
۲- با درس خواندن، از کدام نعمت‌های خدا می‌توان تشکر کرد؟
ببینیم و در موردشان فکر کنیم. همچنین پدر و مادر مهربانی که ما را به مدرسه بفرستند تا دانا شویم. با درس خواندن از چشم و عقل‌مان به درستی استفاده و پدر و مادرمان را هم خوش‌حال کرده‌ایم. این یعنی تشکر و سپاس از خداوندی که نعمت‌های زیادی به ما داده است.

خدایا از روزی که به دنیا آمده‌ام، از تو هدیه‌های زیادی گرفته‌ام. خدایا تو به من ... پدر و مادری مهربان دادی که از من مراقبت و نگرنداری کنند. تو به من دهان دادی تا با آن غذا بخورم و زنده بمانم. وقتی نوزاد بودم تو به من یاد دادی با گریه کردن به پدر و مادرم خبر بدهم که به کمک آن‌ها احتیاج دارم. و از همه مهم‌تر ای خدا تو به من سلامتی دادی. حالا من رشد کرده‌ام و با استفاده از نعمت‌های فراوانت می‌توانم درس بخوانم. خدای مهربان از تو سپاس گزارم و به خاطر همه‌ی هدیه‌هایی که به من دادی شکرگزار تو هستم.

پیام فکر درس: وقتی پرندگان و دیگر موجودات این گونه خالصانه خدا را شکر می‌گویند، انسان باید خیلی بیشتر تر از آن‌ها خدا را سپاس بگوید.

درس ۲۲ خاطره‌ی ماه

مفاهیم و اهداف درس:

آشنایی بیشتر تر دانش‌آموزان با خانواده‌ی پیامبر (ص)، شیوه‌ی زندگی و چگونگی رفتار شخصی آن‌ها. آشنایی با امام حسن مجتبی (ع)، تقویت علاقه و محبت به دیگران و دعا در حق دیگران مخصوصاً همسایگان.

توصیه به اولیا:

فرزندان با دقت متن هر درس را بخوانند، سپس درس ۲ یا ۳ جمله بگویند از آن درس چه فهمیده است و یا خلاصه‌ی درس را در ۲ یا ۳ خط بنویسد.

۲۲
دوم دبستان

۲۲ ..... فکر می‌کنم

امام حسن علیه‌السلام از مادرش آموخت که ... اول باید برای دیگران دعا کند و بعد برای خود.

۲۲ ..... دوست دارم

من هم مانند حضرت فاطمه، برای دیگران دعا کنم، پس می‌گویم: ... خدایا به همه سلامتی بده. خدایا روزی مسلمانان را زیاد کن. خدایا مهربانی و دوستی را در بین ما مسلمانان زیاد کن.

۲۲ ..... امین و مینا

امین برادر مینا است. آن‌ها دوست دارند کنار مادر بزرگ بنشینند و دعا کنند. امین، خدایا به من و دوستانم کمک کن تا ... درس بخوانیم و انسان‌های خوبی باشیم. مینا: ای خدای بزرگ، کاری کن تا همه‌ی آدم‌ها ... از کارهای اشتباه دوری کنند. امین: خدایا به مادر بزرگ سلامتی بده تا ... در کنار ما بماند و ما را راهنمایی کند. مینا: ای خدای مهربان، پدر، مادر و معلم را ... در پناه خودت حفظ کن.

گفت و گو با خدا

۲۲ ..... خدایا ... همه را به راه درست راهنمایی کن. درهای لطف خود را به روی ما باز کن و هیچ‌گاه ما را به حال خود رها نکن. امین

بعد آموزش

یادمان باشد قبل از دعا کردن برای خودمان به فکر دیگران باشیم و آن‌ها را نسبت به خود مقدم بدانیم.

کتابخانه

ما هم اهداف درس:

کتابی پیش‌تر دانش‌آموزان با مهربانی‌های خدا و ملموس کردن این واقعیت با ذکر مثال از مهربانی مادر. هم چنین عمومیت داشتن و کلی بودن لطف خداوند نسبت به همه‌ی موجودات و وجود مهربانان در میان همه‌ی جانداران.

۲۶ دوست دارم

من هم با پرندگان مهربان باشم. پس ... همیشه و در همه حال مراقب هستم تا آزاری به آن‌ها نرسانم و اگر پرنده‌ای را دیدم که به کمک احتیاج داشت به او کمک کنم.

۲۶ با هم بخوانیم

شعر زیر را با دوستانتان بخوانید و یک نام زیبا برای آن انتخاب کنید. مهربان‌ترین خدا به نام خدای بزرگ / که پروانه را آفرید / به روی دو تا بال او / خط و خال زیبا کشید خدایی که با یاد او / لب غنچه‌ها باز شد / نوک زرد بلبل از او / پر از شعر و آواز شد خدایی که پرواز را / به گنجشک آموخته / لباسی هم از جنس پر / برای تنش دوخته

«ناصر کشاورز»

۲۷ امین و مینا

امین و مینا در مورد مهربانی پدر و مادر خود با یکدیگر گفت و گو می‌کنند. امین: مادر برای ما غذاهای خوشمزه درست می‌کند. به او می‌گویم: ... مادر جان از تمام زحماتی که برای ما کشیده‌ای سپاس گزارم.

مینا: پدر بیرون از خانه کار می‌کند و برای ما ... رفاه و آسایش را فراهم می‌کند تا زندگی خوب و راحتی داشته باشیم. امین: خداوند است که پدر و مادری چنین مهربان به ما ... عطا کرده است. مینا: ما برای تشکر از زحمات آن‌ها ... باید بچه‌های خوبی باشیم و به حرف‌هایشان گوش کنیم.

۲۷ بین و بگو

بادتت به این دو تصویر نگاه کن. از آن‌ها چه می‌فهمی؟

خداوند وقتی به حیوانات و پرندگان فرزندی عطا می‌کند، مهر مادری را در وجود آن‌ها قرار می‌دهد تا برای فرزندانشان هر کاری انجام دهند و مراقب باشند، جان فرزندانشان به خطر نیفتد. خداوند وقتی موجودی را می‌آفریند او را تنها و بی‌همراه رها نمی‌کند.

۲۷ یک کار خوب

در دفتر نقاشی خود دو گل زیبا بکش. در کنار هر گل، جمله‌ای برای تشکر از پدر و مادر بنویس و به آن‌ها هدیه کن. منم با تمام وجود دوست دارم و دست‌های مهربانت را می‌بوسم. پدر مهربانم از همه‌ی زحمتهایی که برایم می‌کشی تشکر می‌کنم و قول می‌دهم همیشه به حرفت گوش کنم.

مفاهیم و اهداف درس: در این درس دانش‌آموزان با روش درست وضو گرفتن آشنا می‌شوند. برای درک بهتر این درس وضو گرفتن را باید به صورت عملی در مدرسه انجام دهند.

۳۱

با هم بخوانیم

با راهنمایی معلم، شعر زیبای وضو را در کلاس با هم بخوانید.

حالا آهسته دست راست قرار بده روی سرن
 کمی بکش سمت پایین تا تر شود موی سرن
 آهسته دست راست را باز بذار رو پای راست حالا
 از سر انگشت‌های آن مسح می‌کنی تا مسح پا
 آهسته دست چپ را هم بذار روی پای چپ شما
 از سر انگشت‌های خود مسح می‌کنی تا مسح پا
 حالا سدی شیبه گل ناز و قشنگ و باصفا

کودک خوب و خندمرو بیا جلو کنار من
 رسیده نوبت وضو نگاه بکن به کار من
 اول با مشت دست راست آب را بریز بالای رو
 تمام صورتت را خوب از بالا تا پایین بشو
 حالا با مشت دست چپ آب رو آرنج راست بریز
 تا نوک انگشت‌های آن دست را بکش خوب و تمیز
 حالا با مشت دست راست آب رو آرنج چپ بریز
 تا نوک انگشت‌های آن دست را بکش خوب و تمیز

۳۱

دوم دبستان

۳۲

امین و مینا

امین و مینا می‌خواهند این شکل‌ها را به ترتیب شماره بگذارند. شما هم به آن‌ها کمک کنید.

۳۳

بین و بگو

برای چه کارهایی وضو می‌گیریم؟

نماز خواندن قرآن خواندن بهتر است برای ... رفتن به مسجد و زیارتگاهها هم وضو بگیریم.

با آموختن نماز خواندن از نعمت های فراوانی که خداوند به ما داده است، تشکر می کنیم.

ارزشیابی مستمر

- ۱- چند نمونه از نعمت های خداوند را نام ببرید.
- ۲- هنگامی که با خدا حرف می زنم، می گویم ...
- ۳- امام حسن (ع) از مادرش آموخت ...
- ۴- برای چه کارهایی باید وضو بگیریم؟

پاسخ ارزشیابی مستمر

- ۱- پدر و مادر، آب، سلامتی، دست و پا ...
- ۲- خدایا از تمام نعمت هایت سپاس گزارم.
- ۳- اول باید برای دیگران دعا کند و بعد برای خود.
- ۴- خدا، پدر و مادر
- ۵- قرآن خواندن، نماز خواندن، رفتن به مسجد و زیارتگاه ها

تلاش بیشتر

قبل قبول

خوب

بسیار خوب

پیامبران خدا

موضوع و اهداف درس:

توضیح آموزان در این درس با پیامبران بزرگ خدا آشنا می شوند و می فهمند که آن ها برای راهنمایی انسان ها از طرف خداوند آمده اند تا ما را به سوی زندگی خوب و صحیح راهنمایی کنند و از لغزش و اشتباه در امان نگه دارند.

۳۶

فکر می کنم ... چگونه می توانم از خدایی که این همه پیامبر را برای ما فرستاده است، تشکر کنم؟ با گوش کردن به حرف پیامبران، انجام کارهای درست و دوری از کارهای زشت می توانم از خدای مهربان تشکر کنم.

۳۶

دوست دارم ... به حرف های پیامبران خوب خدا گوش کنم تا ... هم در این دنیا سعادت مند و خوش بخت باشم و هم در جهان آخرت پیش خدا و پیامبران روسفید باشم.

۳۶

بین و بگو

با دقت در تصاویر، داستان آن ها را برای دوستان خود بیان کنید. تصویر سمت راست داستان حضرت نوح (ع) است. پس از این که حضرت نوح (ع) به دستور خداوند و با کمک جبرئیل اولین کشتی را ساخت از هر حیوان یک جفت در کشتی قرار داد و تمام پیروان حضرت نوح (ع) نیز سوار بر کشتی شدند. سپس به فرمان خدا طوفان شدیدی شروع شد و باران بسیار زیادی بارید و همه جا را آب فرا گرفت به طوری که تمام کسانی که روی زمین بودند، غرق شدند و فقط کسانی که به پیامبر خدا حضرت نوح (ع) ایمان آورده بودند و در کشتی قرار داشتند زنده ماندند.

تصویر سمت چپ درباره ی هنگامی است که حضرت موسی (ع) به دنیا آمد و فرعون پادشاه مصر بود. او دستور داده بود تمام کسانی را که به دنیا می آیند بکشند. مادر حضرت موسی (ع) به فرمان خدا و برای جلوگیری از کشته شدن فرزندش، او را در سینی قرار داد و در رود نیل گذاشت. آب رودخانه، سبد را به قصر فرعون برد. آسیه همسر فرعون سبد را برداشت و چون فرزندی نداشت او را به فرزندی قبول کرد. حضرت موسی (ع) در قصر فرعون بزرگ شد.

امین و مینا

امین و مینا، درس «پیامبران خدا» را به پدر نشان می دهند. پدر می پرسد: بچه ها! پیامبران، مردم را به چه کارهایی دعوت می کنند؟
 امین: به انجام دادن کارهای خوب مثل ... یکتاپرستی، نماز خواندن، روزه گرفتن، مهربانی با همه و ...
 مینا: آن ها به ما یاد می دهند که ... در زندگی انسان های خوبی باشیم، از کارهای زشت دوری و از دستورات خدا پیروی کنیم.
 امین: به این که نباید دیگران را ... اذیت کنیم.
 مینا: مثلاً این که نباید هنگام بازی با دوستانمان ... آن ها را هل بدهیم یا ناراحت شان کنیم.

۳۷

گفت و گو کنیم

به جز نام پیامبرانی که در درس خواندیم، چه پیامبران دیگری می شناسید؟ درباره ی آن ها گفت و گو کنید.
 حضرت یعقوب (ع)، حضرت یوسف (ع)، حضرت خضر (ع)، حضرت ایوب (ع)، حضرت اسماعیل (ع)
 حضرت یعقوب (ع): پدر حضرت یوسف بود که در غم دوری حضرت یوسف (ع) بسیار گریه کرد تا این که چشمانش را از دست داد.
 حضرت یوسف (ع): پسر حضرت یعقوب (ع) است. او حاکم مصر شد و مردم مصر را از گرسنگی و خشک سالی نجات داد.
 حضرت خضر (ع): معلم و راهنمای حضرت موسی بود که هر جا پا می گذاشت آن جا سرسبز و خرم می شد.
 حضرت ایوب (ع): ایشان به صبر و بردباری شهرت دارد.
 حضرت اسماعیل (ع): پسر حضرت ابراهیم (ع) است که با کمک پدرش خانه ی کعبه را بنا کرد.

مهمان کوچک

مفاهیم و اهداف درس:

در این درس به مهمان نوازی و اهییت دادن به این موضوع تأکید شده است. احترام و پذیرایی مناسب و در حد توان از مهمان از آداب دین مبین اسلام است.

فکر می کنم

پیامبر (صلی الله علیه و آله) خیلی مهربان بود که ... به آن کودک و خانواده اش خرما داد. ایشان همیشه می فرمودند مهمان حبیب (دوست) خدا است و باید با او مهربان و خوش رفتار بود.

دوست دارم

من هم مانند پیامبر که با کودکان مهربان بود با همه مخصوصاً کودکان و مهمانان مهربانی کنم.

امین و مینا

امین و مینا درباره ی داستان مهربانی پیامبر (صلی الله علیه و آله) با یکدیگر گفت و گو می کنند.
 امین: کسی که برای آن کودک خرما آورد، دوست با وفای پیامبر ... بلال بود.
 مینا: پیامبر خوب خدا حتی در مسجد ... هم به فکر کمک به دیگران است.
 امین: اگر من به جای آن کودک بودم، ... داستان پر مهر پیامبر را می بوسیدم.
 مینا: خدا از کمک کردن به انسان ها خیلی ... خوش حال می شود.

مهر نوازی

جشن میلاد

سازیم و اهداف درس:

تکلیف با پیامبر (ص) و شناخت ایشان به عنوان فردی امانت‌دار و درصحت‌کار. در این درس تلاش شده است دانش‌آموزان پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله را بشناسند و یاد بگیرند که پس از ذکر نام ایشان صلوات بفرستند. هم‌چنین از دیگر اهداف این درس آشنایی دانش‌آموزان با روز تولد ایشان و برگزاری جشن به مناسبت این روز بزرگ است.

۴۴

دوست دارم

وقتی نام پیامبر خدا را می‌شنوم، صلوات بفرستم. یعنی بگویم ...

اللَّهُ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، یعنی خدایا، بر حضرت محمد(ص) و خاندان او سلام و درود بفرست.

۴۵

بگرد و پیدا کن

اهل بیت پیامبر

سازیم و اهداف درس:

در این درس اهل بیت پیامبر (ص) معرفی شده‌اند و میزان محبت و نزدیکی پیامبر به آن‌ها بیان شده است. به طوری که دوستان آن‌ها دوستان پیامبر (ص) و دشمنان پیامبر (ص) هستند.

۴۸

فکر می‌کنم

اهل بیت پیامبر چگونه انسان‌هایی بودند که خدا و پیامبرش، آن‌ها را این همه دوست داشتند؟ آن‌ها انسان‌های درست‌کار، پاک و خداپرستی بودند که همیشه به دستورات خدا عمل می‌کردند. هیچ‌گاه کسی را اذیت نمی‌کردند و تا جایی که می‌توانستند به همه کمک می‌کردند.

۴۸

دوست دارم

من هم مثل بزرگ‌ترها هر وقت می‌خواهم نام اهل بیت پیامبر را به زبان بیاورم، با احترام بگویم: ... «علیه‌السلام» چون آن‌ها با انسان‌های عادی تفاوت دارند و باید با ادب و احترام آن‌ها را یاد کنیم.

گفت و گو کنیم

از این داستان چه چیزهایی یاد می‌گیریم؟

۱- احترام به پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها

۳- دعا کردن

۲- درود فرستادن بر اهل بیت پیامبر

۴- توجه و احترام به مهمان

یک کار خوب

ما مسلمانان هر روز در تشهد نمازمان به پیامبر و اهل بیت او درود می‌فرستیم و می‌گوییم: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ». یعنی: ... خدایا، بر حضرت محمد (ص) و خاندان او سلام و درود بفرست.

درس ۱ خانواده‌ی مهربان

منازیم واحداً درس:

نگ کردن به نیازمندان و از خودگذشتگی از محم‌ترین آموزه‌های دین اسلام است. توجه به این مصداقیق و خواندن داستان زندگی امامان و معصومان بجز زیستن را به دانش‌آموزان می‌آموزد. دعا و نذر برای درخواست از خداوند و شفای بیماران نیز از دیگر مفاهیم این درس است.

دوست داریم

من هم مانند امام علی (علیه السلام) و خانواده‌اش ... همیشه به انسان‌های فقیر و نیازمند کمک کنم.

کامل کنیم

نام افراد خانواده‌ی پیامبر(صلی الله علیه و آله) را در جاهای مناسب بنویس.

فکر می‌کنم

وقتی آن مرد فقیر با غذا وارد خانه شد، فرزندانش چه گفتند؟ پدرجان از این که برای ما غذا آوردی سپاس گزاریم.

آن مرد فقیر به فرزندانش چه گفت؟ فرزندانش شما باید از حضرت علی (ع) و خانواده‌ی او سپاس گزار باشید چون آن‌ها این غذا را به ما داده‌اند.

آن شب وقتی بچه‌های آن مرد خوابشان برد، چه خوابی دیدند؟ خواب دیدند که به خانه‌ی حضرت علی (ع) و حضرت فاطمه (س) رفته‌اند و پس از تشکر از آن‌ها با امام حسن (ع) و امام حسین (ع) بازی می‌کنند.

اگر تو به جای آن بچه‌ها بودی و می‌خواستی با چند جمله از حضرت علی (علیه‌السلام) و خانواده‌اش تشکر کنی. چه می‌نوشتی؟ ای یاری‌دهنده‌ی فقرا و نیازمندان، از شما به خاطر این که پدر ما را دست خالی راهی خانه نکردید بسیار گزاشیم. ما می‌دانیم که شما و خانواده‌تان غذایتان را به ما دادید و خودتان گرسنه ماندید تا ما گرسنه نباشیم. خداوند به شما رحمت بی‌کرانش را هدیه کند.

ارزشیابی مستمر

- ۱- پیامبران مردم را به چه چیزهایی راهنمایی می‌کنند؟
- ۲- پیامبر با مهمان چگونه رفتار می‌کردند؟
- ۳- پیامبر ما به چه نامی معروف بودند؟
- ۴- چرا مرد فقیر به در خانه‌ی حضرت علی (ع) رفت؟
- ۵- اهل بیت پیامبر را نام ببرید.

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱- پیامبران کارهای درست را به مردم یاد می‌دهند و آن‌ها را از کارهای زشت باز می‌دارند. ۲- با مهربانی و خوش‌رویی رفتار می‌کردند. ۳- محمد امین ۴- زیرا مرد فقیر می‌دانست اهل این خانه، خانواده‌ی پیامبر هستند و مانند پیامبر، مهربان و دل‌سوز ۵- امام علی (ع)، حضرت فاطمه (س)، امام حسن (ع) و امام حسین (ع)

تلاش بیشتر

قبل قبول

ش خوب

بسیار خوب

دانش آموزان گرامی! برای مطالعه‌ی خودارزیابی پایانی دی ماه به انتهای کتاب قسمت خودارزیابی پایانی مراجعه نمایید.

نماز بخوانیم

مازیم واحداً درس:

تکلیف با اقامه‌ی نماز و تمرین برای خواندن یک نماز ۲ رکعتی و رعایت ترتیب مراحل آن و تشویق دانش آموزان به اقامه‌ی صحیح نماز.

خاطره

اولین نمازی که خواندم ... را هیچ‌گاه فراموش نمی‌کنم. معلم خوب‌مان در نمازخانه مدرسه به من و هم‌کلاسی‌هایم نماز خواندن را یاد داد. وقتی برای اولین بار نماز خواندم خیلی خوش حال بودم که می‌توانم از خدای خودم به خاطر نعمت‌هایش تشکر کنم.

بگرد و پیدا کن

خواندن سوره‌ی حمد

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ • الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ • مَا لَیْكَ یَوْمَ الدِّیْنِ • اِنَّا كُنَّا نَعْبُدُکَ وَ اِنَّا نَسْتَغِیْنُکَ • اِهْدِنَا الصِّرَاطَ

الْمُسْتَقِیْمَ • صِرَاطَ الَّذِیْنَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ غَیْرِ الْمَغضُوبِ عَلَیْهِمْ وَ لَا الضَّالِّیْنَ.

سید آموزگار:

قبله‌ی ماکه رو به آن نماز می‌خوانیم خانه کعبه است و در کشور عربستان سعودی قرار دارد. هر سال تعداد زیادی از مردم برای زیارت خانه‌ی کعبه به شهر مکه می‌روند.

رکوع
سُبْحَانَ اللَّهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ

سجده
سُبْحَانَ اللَّهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ

تشهد
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.

مناہیم و اهداف درس:

آشنایی با امام اول و مهربانی‌های او، توجه به کودکان یتیم و نیازمندان و خوش رفتاری با آنان و کمک برای رفع نیازهایشان.

درس ۱۲ پدر مهربان

۶۳

فکر می‌کنم ..... مثل پدری مهربان آن‌ها را خوش حال کند.
امام علی (علیه السلام) با کودکان یتیم، بازی می‌کرد تا ...

۶۳

دوست دارم .....
به آدم‌های نیازمند کمک کنم، پس ... همیشه حواسم را جمع می‌کنم تا اگر انسان نیازمندی دیدم در حد توانم به او کمک کنم و موجب خوش حالی او شوم.

۶۳

گفت و گو کنیم .....
داستان‌هایی را که از زندگی امام علی (علیه السلام) شنیده‌اید، برای دوستان خود تعریف کنید. امام علی (ع) چاه آب می‌کنند و آن چاه‌ها را برای استفاده‌ی همه مردم، از جمله فقرا، در راه ماندگان و نیازمندان قرار می‌دادند. امام علی (ع) با همه‌ی مردم با عدالت رفتار می‌کردند و هیچ‌گاه از بیت‌المال سهم اضافه‌ای به خانواده‌ی خود حتی به برادرشان پرداخت نمی‌کردند.

۶۳

امین و مینا .....
امین و مینا می‌خواهند به کمک شما جاهای خالی را کامل کنند.

مناہیم و اهداف درس:

شناخت بیشتر امام حسن (ع) و آشنایی عمیق‌تر با خصوصیات اخلاقی ایشان. صبوری در مقابل تندخویی دیگران و مهربانی با همه مخصوصاً کودکان و نیازمندان.

درس ۱۳ بهترین دوست

۶۷

فکر می‌کنم .....
امام حسن (علیه السلام) مثل آن مرد تندی نکرد، چون ... همیشه با مهربانی و خوش‌رویی با همه رفتار می‌کردند و می‌دانستند آن مرد در شهر مدینه کسی را نمی‌شناسد.

دوم دبستان

کتابخانه

چه چیزهایی از داستان «بهترین دوست» یاد می‌گیریم؟

- ۱- به دیگران حرف زشت نزنیم.
- ۲- به دیگران کمک کنیم حتی اگر آن‌ها از دشمنان ما باشند.
- ۳- با همه مهربان و مهمان‌نواز باشیم و هر کسی را که احتیاج به یاری داشت، حمایت کنیم.

به امین و مینا کمک کنید تا جاهای خالی را کامل کنند.

دعای باران

ما نیتیم و اهداف درس:

آشنایی بیش‌تر با امام سوم، امام حسین (ع) و جایگاه رفیع ایشان نزد خداوند. از دیگر اهداف این درس بیان استجاب دعای امام حسین (ع) به عنوان یکی از بهترین بنده‌های خدا است.

خدا امام حسین (علیه السلام) را خیلی دوست داشت که ... با دعای او باران فرستاد. ایشان انسان پاک و دل‌سوزی بودند و با حاکم ستمگر زمان خود مبارزه کردند.

امین و مینا می‌خواهند به کمک شما جاهای خالی را کامل کنند. به آن‌ها کمک کنید.

گفت و گو کنیم

این نقاشی را رنگ آمیزی کنید و درباره‌ی داستان آن با دوستانتان گفت و گو کنید. دانش‌آموزان عزیز با استفاده از رنگ‌های زیبا نقاشی را رنگ‌آمیزی کنید. این نقاشی روز عاشورا را نشان می‌دهد. امام حسین (ع) قبل از شروع جنگ با سپاه یزید صحبت کردند و سعی کردند آن‌ها را متوجه اشتباهشان کنند. امام از آن‌ها خواستند که جنگ را کنار بگذارند اما آنان قبول نکردند و با نوه‌ی پیامبر خدا جنگیدند و او را به شهادت رساندند.

درس‌ها بچه‌ها سلام!

مفاهیم واحد الف درس:

آشنایی دانش‌آموزان با «سلام» به عنوان یک آداب اسلامی - اجتماعی و تمایل به زودتر سلام کردن هنگام برخورد با دیگران. کوچک‌ترها و بزرگ‌ترها باید سعی کنند در سلام کردن پیش دستی کنند. البته سلام کردن به تک‌تانی کافی نیست بلکه باید دوستی و صمیمیت هم همراه آن باشد. سلام کلید آشنایی است.

۷۴

فکر می‌کنم ..... سلام کردن به دیگران ... کار خوب و زیبایی است. با سلام کردن به هم احترام می‌گذاریم و از خدا پاداش می‌گیریم.

۷۴

دوست دارم ..... من هم مانند پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) وقتی با کسی روبه‌رو می‌شوم ... در سلام کردن پیش قدم شوم و زودتر سلام کنم.

۷۴

گفت و گو کنیم
وقتی به یکدیگر سلام می‌کنیم ...

۱- با هم بیشتر دوست می‌شویم. ۲- به هم احترام می‌گذاریم. ۳- از خداوند پاداش می‌گیریم.

۷۴

یک کار خوب

ما مسلمانان هر روز در پایان نماز به پیامبر خدا درود می‌فرستیم و می‌گوییم: **السَّلَامُ عَلَیْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ**. یعنی: سلام بر تو ای پیامبر و رحمت خدا و برکات او بر تو باد.

۷۵

امین و مینا

امین: من از مینا کوچک‌تر هستم و سعی می‌کنم زودتر ... به او سلام کنم.

مینا: البته بزرگ‌ترها هم ... نباید منتظر سلام کوچک‌ترها باشند.

امین: سلام کردن نشانه‌ی ادب و احترام به دیگران است.

مینا: پیامبر خدا می‌گفت: تا زنده هستم ... سلام کردن به کودکان را ترک نمی‌کنم.

ارزشیابی مستمر

- ۱- کدام ذکر را سه مرتبه در سجده تکرار می‌کنیم؟
- ۲- امام علی (ع) ... مردم بودند.
- ۳- از رفتار امام حسن (ع) آموختیم که ...
- ۴- چه کسی برای مردم کوفه دعا کرد تا باران بیارد؟
- ۵- چه کسی همیشه در سلام کردن پیش قدم می‌شدند؟
- ۶- سلام کردن چند پاداش دارد؟ و چه کسانی پاداش می‌گیرند؟

پاسخ ارزشیابی مستمر

۱ سبحان الله ۲ داناترین ۳ با همه‌ی مردم مهربان و خوش اخلاق باشیم. ۴ امام حسین (ع) ۵ پیامبر (ص) ۶ حضرت پاداش دارد شصت و نه پاداش برای کسی که سلام می‌کند و یک پاداش برای کسی که جواب سلام می‌دهد.

تلاش بیشتر

قابل قبول

خوب

بسیار خوب

پیش قدمی، سلام کردن، این آداب اسلامی را به هنگام برخورد با دیگران همیشه به یاد داشته باشید. پیش دستی کردن را پر ارزش بدانید. کسی که در سلام کردن پیش دستی می کند خداوند به او پاداش بیش تری می دهد.

طبیعت زیبا

مباحث و اهداف درس:

در این درس بر حفظ پاکیزگی و رعایت نظافت به عنوان یکی از نشانه های دین اسلام تأکید شده است. طبیعت و آب پاکیزه از نعمت های خداوند مهربان هستند که باید قدر آن ها را بدانیم.

۷۸

فکر می کنم

خداوند دارد ما انسان ها تمیز و پاکیزه باشیم. زیرا... پاکیزگی یکی از مهم ترین دستورهای دین ما و نشانه ای ایمان است.

۷۸

گفت و گو کنیم

چگونه می توانیم محیط کلاس و مدرسه را تمیز نگه داریم؟ کاغذهای استفاده شده ی خود را روی زمین نریزیم. هنگام زباله های روی زمین بود آن را برداریم و در سطل زباله بیندازیم. اگر خوراکی می خوریم آشغال آن را روی زمین نیندازیم. اگر زباله های روی زمین بود آن را برداریم و در سطل زباله بیندازیم.

۷۸

امین و مینا

امین و مینا در مورد طبیعت و زیبایی های آن صحبت می کنند.
امین: من در طبیعت می توانم ... به شادی و تفریح بپردازم.
مینا: طبیعت زیبا هدیه ی خداست که به ما بخشیده است.
امین: اسلام، دین پاکیزگی و نظافت است.
مینا: من برای تمیز نگه داشتن طبیعت ... هیچ وقت در آن زباله نمی ریزم.
امین: من هم ... همین طور و اگر هم زباله ای بینم حتماً آن را از روی زمین برمی دارم و در سطل زباله می اندازم.

۷۹

بگرد و پیدا کن

این گل ها را می شناسی؟ نام آن ها را بنویس.

رز

لاله

نرگس

آفتابگردان

این گل های زیبا را خدای مهربان به طبیعت هدیه داده است. در برابر این هدیه ی زیبا، ما بچه ها ... مسئول هستیم. باید به خوبی از آن ها مواظبت کنیم. هیچ گاه نباید گل را از شاخه ها جدا کنیم تا همیشه طبیعتی زیبا داشته باشیم.

وقت نماز

مباحث و اهداف درس:

در نماز و خواندن نمازهای واجب در زمان های مخصوص خود، اهمیت شرکت در نماز جماعت مدرسه و مسجد.

۷۹

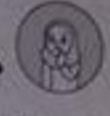
هدیه های آسمان

فکر می‌کنم

چه خوب است که هر روز می‌توانم پنج بار با خدا گفت و گو کنم. هنگام نماز صبح و ... نماز ظهر و عصر، همین طور هنگام نماز مغرب و عشا.

دوست دارم

هر روز با معلم و دوستانم در مدرسه نماز را اول وقت بخوانم. من می‌دانم خداوند از این که نمازمان را سر وقت و به جماعت بخوانیم خوش حال و خشنود می‌شود و به ما پاداش می‌دهد.

امین و مینا

امین و مینا می‌خواهند نماز بخوانند. به آن‌ها کمک کنید تا بدانند در هر نماز چند رکعت بخوانند.

۴ رکعت

نماز ظهر

۲ رکعت

نماز صبح

۳ رکعت

نماز مغرب

۴ رکعت

نماز عصر

۴ رکعت

نماز عشا

بین و بگو

هر تصویر وقت چه نمازی را نشان می‌دهد؟

نماز مغرب و نماز عشا

نماز ظهر و نماز عصر

نماز صبح

راز خوش بختی

ماشیم واحد اول درس:

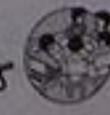
آشنایی با راصحت گویی به عنوان رازی برای خوش بخت بودن و پرهیز از دروغ گویی که موجب زیان‌های بسیاری می‌شود.

فکر می‌کنم

همه‌ی ما دوست داریم خوش بخت باشیم. پس به سخن پیامبر گوش می‌کنیم و ... هرگز دروغ نمی‌گوییم.

گفت و گو کنیم

درباره‌ی فایده‌ی راست‌گویی و نتیجه‌ی دروغ‌گویی با دوستان خود گفت و گو کنید.

نتیجه‌های دروغ‌گویی

فایده‌های راست‌گویی

- ۱- راست‌گویی باعث خوش بختی می‌شود.
  - ۲- همه آدم راست‌گو را دوست دارند.
  - ۳- خدا از انسان راست‌گو راضی است.
- ۱- مردم به انسان دروغ‌گو اعتماد ندارند.
  - ۲- دروغ باعث اختلاف میان مردم می‌شود.
  - ۳- دروغ ریشه‌ی همه‌ی بدی‌هاست.

امین: زبان، هدیه و نعمت خدا به ماست، پس ... نباید با آن دروغ بگوییم.
مینا: خدا آدم‌های راست‌گو را خیلی دوست دارد.
امین: کسی که همیشه راست می‌گوید، ... انسان خوب و خوش‌بختی است.
مینا: از داستان این مرد فهمیدم که ... دروغ‌گویی بسیار بد است و خداوند راست‌گویان را دوست دارد.

با دوستان خود نمایشی را اجرا کند که نشان دهد کسی که دروغ می‌گوید، چه مشکلاتی پیدا می‌کند. دانش‌آموزان عزیز می‌توانند این نمایش را اجرا کنند:
زهره: سلام مریم، خوبی؟ ساعت را تازه خریده‌ای؟
مریم: سلام زهره. بله مادرم دیروز آن را برایم خریده است.
زهره: خوش به‌خالت، خیلی قشنگ است.
مریم: خوش‌حالم که از ساعت خوش‌آمد. فکر می‌کنم مادرم آمد، باید بروم.
زهره: مادرم گفته است از مادرت موضوعی را بپرسم. سلام فاطمه خانم.
مادر مریم: سلام زهره جان، خوبی؟ شرمند، به مادرت بگو یادم رفت آن آدرسی را که از من می‌خواست، بیاورم.
زهره: اشکالی ندارد. راستی چه ساعت قشنگی برای مریم خریده‌اید.
مادر مریم: مریم جان کدام ساعت؟ دوباره ساعت خواهرت را برداشتی؟
مریم: بیخشد مادر، اما...
مادر مریم: کار خوبی نکردی که به زهره دروغ گفتی.
زهره: اشکالی ندارد مریم، اما اگر می‌گفتی برای خودت نیست بهتر بود.
مریم: حق با شماست. قول می‌دهم از این به بعد دیگر دروغ نگویم.

زهره و مادر خود بخواهید «داستان چوپان دروغ‌گو» را برای شما تعریف کنند. چوپانی گاه‌گاه و بی‌سبب فریاد می‌زد: گرگ آمد! گرگ آمد! مردم هر بار برای نجات چوپان و گوسفندان به سوی او می‌دویدند، اما چوپان می‌خندید و مردم می‌فهمیدند که او دروغ گفته است. روزی گرگی به گله زد. چوپان شروع به فریاد زدن کرد و کمک خواست. مردم فکر کردند که او باز هم دروغ می‌گوید به همین دلیل هر چه فریاد زد هیچ‌کس به کمکش نرفت. چوپان دروغ‌گو تنها ماند و گرگ همه‌ی گوسفندان او را شکار کرد.

جشن بزرگ

منازیم و اهداف درس:

تفصیلی دانش‌آموزان با نام مبارک حضرت امام زمان (ع) به عنوان چهاردهمین معصوم، تقویت علاقه و محبت نسبت به این امام بزرگوار، ایجاد تمایل و آمادگی برای حضور و مشارکت در جشن نیمه‌ی شعبان

کاری کنم تا امام مهدی (علیه السلام) مرا بیش‌تر دوست داشته باشد. پس ... همیشه سعی می‌کنم انسان خوب و راست‌گویی باشم و به دستورات خدا توجه و آن‌ها را اجرا کنم.

جشن بگیریم

- خوب است ما بچه‌ها هم برای جشن نیمه‌ی شعبان برنامه‌ای تهیه کنیم.
- ۱- من و دوستم ... با کمک پدرم کوچه را چراغانی می‌کنیم.
  - ۲- مادرم آن روز صبح زود کوچه را آب‌پاشی و تمیز می‌کند.
  - ۳- خواهرم شربت درست می‌کند تا به همسایه‌ها شیرینی و شربت بدهیم.
  - ۴- برادرم روی پارچه‌ی بزرگی می‌نویسد «مهدی جان؛ تولدت مبارک».
  - ۵- پدر بزرگ و مادر بزرگم برای جشن نیمه‌ی شعبان همه‌ی ما بچه‌ها را به مسجد محله می‌برند.

یک کار خوب ای امام زمان من تو را خیلی دوست دارم و همیشه دعا می‌کنم ... که زودتر ظهور کنی. دلم می‌خواهد در کنار تو با کفر و ظلم و ستم و انسان‌های بد بچنگم و عدالت و خوبی را برقرار کنم.

در کنار سفره

مفاهیم واحد درس: توجه و ذکر آداب غذا خوردن و اهمیت شروع غذا با نام خداوند و پایان آن با تشکر از خدا و دعا برای سیر شدن و رفع نیازهای گرسنگان و نیازمندان. پرهیز از اسراف و احترام به نعمت‌های خداوند مثل نان و استفاده از اضافی آن به عنوان غذایی برای حیوانات دیگه مثل پرندگان.

دوست دارم

هر بار که غذا می‌خورم، از خدا تشکر کنم و بگویم ... خدایا به خاطر همه‌ی نعمت‌هایت از تو سپاس گزارم.

گفت و گو کنیم

- ۱- اگر غذا داغ است، نباید آن را فوت کنیم.
- ۲- لقمه‌های غذا را باید کوچک و اندازه‌ی دهانمان برداریم.
- ۳- غذاهای اضافی را ... نباید دور بریزیم، می‌توانیم از آن‌ها برای غذای حیوانات استفاده کنیم.
- ۴- نمی‌گوییم این غذا را دوست ندارم، بلکه ... آن را می‌خورم و از نعمت‌های خداوند تشکر می‌کنم.
- ۵- هر روز صبحانه را کامل بخوریم.

امین و مینا

امین و مینا با خانواده‌شان برای استراحت و تفریح به باغ پدر بزرگ رفته‌اند. عبارت‌ها را کامل کنید.

غذا را با نام خدا شروع کنیم. لقمه‌ها را آرام و شمرده می‌جویم. لقمه‌ها را کوچک برداریم. بعد از غذا خدا را به خاطر نعمت‌هایش شکر کنیم.

ارزشیابی مستمر

- ۱- از نشانه‌های ایمان است؟
- ۲- «وَ أَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا» یعنی .....
- ۳- در طول روز چند بار و چگونه با خداوند صحبت می‌کنیم؟
- ۴- پیامبر (ص) فرمود: اگر می‌خواهی خوش بخت باشی هرگز ..... نگو.
- ۵- نیمه‌ی شعبان برای کدام امام جشن می‌گیرند؟
- ۶- هنگام غذا خوردن چه نکاتی را باید رعایت کنیم؟ (۴ مورد)

پاسخ ارزشیابی مستمر

- ۱- پاکیزگی ۲ و ما از آسمان آبی و پاکیزه فرستادیم ۳ ۵ بار، در نمازهای صبح، ظهر، عصر، مغرب و عشا. ۴ دروغ
- ۵ امام زمان (ع) ۶-۱- غذا را با نام خدا شروع کنیم، ۲- لقمه‌ها را کوچک برداریم، ۳- لقمه‌ها را آرام و شمرده بخوریم
- ۴- بعد از غذا خدا را به خاطر نعمت‌هایش شکر کنیم.

